

Sygn. akt IV P 30/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marta Ładzińska

Protokolant: Agnieszka Zamojska

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2017 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **D. N.**

przeciwko (...) **Sp. z o.o. w L.**

o ustalenie i sprostowanie protokołu powypadkowego

I. prostuje protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nr (...) z dnia 12.01.2016 r. w ten sposób, że w punkcie 5 protokołu:

- wykreśla wskazane jako przyczyny wypadku: „225-nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności” oraz „226-nieprawidłowe zachowanie się spowodowane zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem”;

- wykreśla wskazane jako wyłączna przyczyna wypadku stwierdzenie „pracownik nie zachował odpowiedniej ostrożności podczas wejścia do magazynu płyt uszczelkarskich – opisana droga jest terenem codziennego przejścia pracownika magazynu” i w tym miejscu wpisuje słowa „pracownik nie przyczynił się do wypadku przy pracy”;

II. zasądza od strony pozwanej (...) Sp. z o.o.

w L. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego

w J. kwotę 30 zł tytułem opłaty od pozwu, od której powód był ustawowo zwolniony.

Sygn. akt IV P 30/16

UZASADNIENIE

Powód D. N. pozwem z dnia 25.02.2016 r. wniósł o sprostowanie protokołu powypadkowego nr (...) z dnia 12.01.2016 r. poprzez wpisanie w punkcie 5 stwierdzenia, że pracownik nie przyczynił się do wypadku przy pracy i wykreślenie pozycji 225 oraz 226 oraz wykreślenie stwierdzenia, że pracownik nie zachował odpowiedniej ostrożności podczas wejścia do magazynu płyt uszczelkarskich.

W uzasadnieniu wskazał, że pracuje w pozwanej spółce na stanowisku pracownika magazynu wyrobów gotowych. W dniu 08 grudnia 2015 r. o godz. 11.00 podczas wykonywania obowiązków pracowniczych powód wchodząc do magazynu płyt uszczelkarskich potknął się na nierównościach terenu ciągu pieszego, a upadając uderzył zewnętrzną stroną dłoni w wystający ostry kant kątownika bramy wjazdowej. W wyniku wypadku doszło do otwartej rany palca bez uszkodzenia paznokcia, do złamania paliczka podstawowego palca V – go dłoni lewej.

Powód był niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy od dnia 08 grudnia 2015 r. do dnia 11 marca 2016 r.

Zakład w pracy w protokole powypadkowym z dnia 16 grudnia 2015 r. uznał, iż wypadek powoda jest wypadkiem przy pracy, a pracownik w żaden sposób nie przyczynił się do wypadku. Za wyłączną przyczynę wypadku przy pracy uznano wówczas nierówności terenu przy wejściu do magazynu, co potwierdza dokumentacja fotograficzna powoda stanowiąca załącznik do niniejszego pisma.

Dnia 12 stycznia 2016 r. powodowi wręczono drugi protokół powypadkowy w którym w pkt. 5 dodano poz. 225 i 226 oraz wskazano, iż przyczynami wypadku przy pracy było nieprawidłowe zachowanie pracownika spowodowane niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanych czynnościach. Stwierdzono również, iż powód nie zachował odpowiedniej ostrożności podczas wejścia do magazynu płyt uszczelkarskich.

W ocenie powoda dochował on należytej ostrożności. Ciąg pieszy, po którym poruszał się powód jest uszkodzony w wielu miejscach, występują tam liczne ubytki, pęknięcia, nierówności. Sam powód wielokrotnie zgłaszał konieczność naprawy ciągu pieszego. Pracodawca nie zareagował, a tym samym zlekceważył nierówną, popękaną posadzkę, wystający ostry kant kątownika bramy wjazdowej do magazynu płyt uszczelkarskich, narażając zdrowie i życie pracowników.

Powód wskazał, że zwrócił się do pracodawcy o sprostowanie protokołu powypadkowego z dnia grudnia 2016 r. jednak bezskutecznie, ponieważ strona pozwana odmówiła sprostowania, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Powód podniósł, że ma interes prawny w sprostowaniu protokołu powypadkowego, bowiem z uwagi na przypisanie mu w protokole powypadkowym winy pracodawca wypłaca jedynie 80 % wynagrodzenia chorobowego.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Przyznała, że powód jest pracownikiem pozwanego i że w dniu 8 grudnia 2015r. w czasie rutynowych czynności wchodząc do magazynu upadł i doznał urazu palca ręki. W dniu zdarzenia posiadał aktualne orzeczenie lekarskie o zdolności do wykonywania prac oraz aktualne przeszkolenie bhp. Zarzuciła, że powód pracuje od wielu lat na stanowisku magazyniera.

Zdaniem strony pozwanej zabrakło spełnienia przesłanek nagłości zdarzenia jak i przyczyny zewnętrznej. Powód wiedział o nierówności drogi, a w dniu zdarzenia nie wystąpiły żadne nowe okoliczności, które mogły wpłynąć negatywnie na zachowanie (zaskoczenie) powoda. W ocenie strony pozwanej, skoro nierówności terenu, po którym rutynowo poruszał się powód od wielu lat, nie mogły być nagłym zdarzeniem, jak również przyczyną zewnętrzną, tym samym nie zostały spełnione wymogi ustawowe za uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. N. jest zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy o pracę z dnia 02.01.1998 r. zawartej na czas nieokreślony. Od dnia 11.12.2003 r. na podstawie porozumienia zmieniającego pracuje na stanowisku pracownika magazynu wyrobów gotowych.

Przed podjęciem zatrudnienia, powód odbył instruktaż ogólny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz instruktaż stanowiskowy.

(**dowód:** bezsporne, a nadto: umowa o pracę z dnia 02.01.1998 r. w aktach osobowych powoda, część B, k. 4, porozumienie zmieniające w aktach osobowych powoda, część B, k. 44, przesłuchanie powoda, k – 49v)

W dniu 8 grudnia 2015 r. D. N. świadczył pracę na rzecz strony pozwanej. Podczas wykonywania codziennych obowiązków pracowniczych powód wchodząc do magazynu płyt uszczelkarskich potknął się na nierównym chodniku i upadł na podłogę, uderzając zewnętrzną stroną dłoni w wystający kant kątownika bramy wjazdowej.

Powód w momencie zdarzenia miał obie ręce wolne, nie trzymał w nich żadnych przedmiotów, nie rozmawiał przez telefon, nie czytał ani nie przeglądał dokumentów. Był skoncentrowany i skupiony.

(**dowód:** przesłuchanie powoda, k – 49v)

Na skutek zdarzenia D. N. doznał otwartej rany palca bez uszkodzenia paznokcia, złamania paliczka podstawowego V palca lewej dłoni.

(**dowód:** bezsporne, a nadto:

Chodnik przed magazynem płyt uszczelkarskich jest nierówny i wyboisty, niektóre szczeliny w chodniku mają do 7-8 cm głębokości. Nawierzchnia chodnika była ostatnio przed zdarzeniem naprawiana około 2011 r.

(**dowód:** zdjęcia, k – 6-8, zeznania świadka M. K., k – 42v, zeznania świadka D. W., k – 43, przesłuchanie powoda, k – 49v, przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej, k – 49v-50)

D. N. pokonuje odcinek do magazynu płyt uszczelkarskich kilka do kilkunastu razy dziennie.

(**dowód:** przesłuchanie powoda, k – 49v, przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej, k – 49v-50)

W dniach od 08 grudnia 2015 r. do dnia 11 marca 2016 r. powód przebywał na zwolnieniu lekarskim.

(**dowód:** bezsporne)

(...) Sp. z o.o. powołała zespół powypadkowy, w którego skład wchodził M. K. i D. W.. Zespół powypadkowy w dniach 15-16.12.2015 r. dokonał ustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy i sporządził protokół nr (...) w dniu 16.12.2015 r., uznając zdarzenie za wypadek przy pracy.

W toku postępowania przesłuchano poszkodowanego.

W punkcie 5 protokołu ustalono następujące przyczyny wypadku:

- 059 - inne niewymienione lub nieokreślone wady materiałowe (podłoże),

- 022 - niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych (podłoże).

W punkcie 7 protokołu wskazano, że wypadek jest wypadkiem przy pracy.

W punkcie 9 protokołu zalecono zalać ubytki betonu na drodze wejściowej do magazynu płyt uszczelkarskich oraz sprawdzić pozostałe wejścia do hal i budynków pod względem ubytków nawierzchni, dziur, załamań czy możliwych wystających przedmiotów.

(**dowód:** protokół nr (...) z dnia 16.12.2015 r., k – 13-14v, wyjaśnienia poszkodowanego, k – 12-12v, zeznania świadka M. K., k – 42v, zeznania świadka D. W., k – 43)

W dniu 12.01.2016 r. zespół powypadkowy sporządził protokół nr (...) uznając zdarzenie za wypadek przy pracy. Zespół powypadkowy tworzyli M. K. i D. W..

W punkcie 5 protokołu ustalono następujące przyczyny wypadku:

- 225 nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności,

- 226 nieprawidłowe zachowanie się spowodowane zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem,

- 059 inne niewymienione lub nieokreślone wady materiałowe (podłoże),
- 022 niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych (podłoże).

W punkcie 9 protokołu zalecono zalać ubytki betonu na drodze wejściowej do magazynu płyt uszczelkarskich oraz sprawdzić pozostałe wejścia do hal i budynków pod względem ubytków nawierzchni, dziur, załamań czy możliwych wystających przedmiotów.

W punkcie 7 protokołu wskazano, że wypadek jest wypadkiem przy pracy.

Powód został pouczony o prawie wniesienia uwag do protokołu.

(**dowód:** protokół nr (...) z dnia 12.01.2016 r., k - 10-11v)

Pismem z dnia 28.01.2015 r. powód złożył zastrzeżenia do protokołu powypadkowego nr (...). Wniósł o ustalenie, że wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było zdarzenie nagłe, niezależne od pracownika, wynikające z naruszenia przez pracodawcę zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, poprzez niezabezpieczenie ciągu pieszego – chodnika betonowego pomimo ewidentnego uszkodzenia, skorodowania, licznych ubytków betonu, powodujących znaczne nierówności terenu na tym odcinku chodnika, co było bezpośrednią i wyłączną przyczyną wypadku przy pracy. Zażądał wykreślenia z pkt. 5 protokołu powypadkowego z dnia 12 stycznia 2016 r. poz. 225 i 226 oraz wpisanie, że przyczyną wypadku przy pracy było nierówne i niebezpieczne podłoże, na którym doszło do zdarzenia. Zażądał również wykreślenia z pkt 5 protokołu informacji, iż to pracownik nie zachował należytej ostrożności podczas wejścia do magazynu płyt uszczelkarskich.

(**dowód** : pismo z dnia 28.01.2015 r., k – 5-5v)

W odpowiedzi na zastrzeżenia powoda pracodawca pismem z dnia 02.02.2016 r. poinformował go, że podtrzymuje treść protokołu powypadkowego z dnia 12.01.2016 r.

(**dowód:** pismo z dnia 02.02.2016 r., k – 9)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron oraz na zeznaniach świadków – M. K. i D. W. - osób, które sporządziły protokół powypadkowy. Sąd dał wiarę także przesłuchaniu powoda i słuchanego za stronę pozwaną prokurenta J. G.. Zwrócić uwagę należy, że zeznania świadków i przesłuchanie stron w zakresie dotyczącym ustalenia faktów, tj. przebiegu zdarzenia, były jednolite. Obie strony podawały, że teren zakładu pracy jest nierówny, że na chodnikach występują dziury i szczeliny. Strony w odmienny sposób oceniały natomiast zachowanie pracownika poprzedzające wypadek oraz okoliczności związane z koncentracją pracownika.

Przebieg wypadku był co do zasady bezsporny, spór między stronami dotyczył bowiem tego, czy powód przyczynił się do zdarzenia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawą prawną żądania powoda był przepis art. 189 k.p.c., zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego powództwo o ustalenie lub sprostowanie treści protokołu powypadkowego jest dopuszczalne na podstawie art. 189 k.p.c. (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1998 r., II UKN 471/1997, OSNP 1999, nr 2, poz. 75). Przyjmuje się, że pracownik nie musi wykazywać każdorazowo i indywidualnie szczególnego interesu prawnego wynikającego z art. 189 k.p.c. do uzyskania

sprostowania protokołu powypadkowego, gdyż o istnieniu takiego interesu prawnego przesądził ustawodawca (por.: wyrok SN z 14 maja 2009 r., II PK 282/08).

Zgodnie z przepisem § 9 rozporządzenia z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 105, poz. 870) – dalej nazywanym r.u.o.p.w. po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół powypadkowy sporządza protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, zwany „protokołem powypadkowym” według wzoru określonego przez Ministra Gospodarki i Pracy z 16.09.2004 r. w Rozporządzeniu w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, wydanego na podstawie art. 237 § 2 k.p.

Zgodnie z ust. 3 cyt. przepisu § 9 zespół powypadkowy sporządza protokół powypadkowy w niezbędnej liczbie egzemplarzy i wraz z pozostałą dokumentacją powypadkową doręcza niezwłocznie pracodawcy w celu zatwierdzenia.

Pracownikowi przysługuje prawo wystąpienia do sądu rejonowego o ustalenie i sprostowanie protokołu powypadkowego na podstawie art. 189 k.p.c.

W pierwszej kolejności ocenie Sądu podlegało więc, czy powód miał interes prawny w żądaniu sprostowania zapisów protokołu powypadkowego.

W ocenie Sądu interes prawny powoda w tym zakresie był oczywisty. Zwrócić uwagę należy, że na podstawie protokołu powypadkowego pracownik poszkodowany w wypadku przy pracy może ubiegać się o świadczenia odszkodowawcze z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz od pracodawcy. Przyczynienie się pracownika do wypadku przy pracy ma wpływ na istnienie roszczeń. Ustalenie, że wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez poszkodowanego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa wyklucza prawo poszkodowanego do świadczeń odszkodowawczych (art. 21 Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych).

Z tych względów powód miał w ocenie Sądu interes prawny w otrzymaniu sprostowanego protokołu powypadkowego.

W przedmiotowej sprawie nie był sporny fakt zdarzenia ani okoliczność, że stanowiło ono wypadek przy pracy. Choć w odpowiedzi na pozew strona pozwana kwestionowała samą kwalifikację zdarzenia jako wypadku przy pracy, jednak treść protokołu powypadkowego nie budzi wątpliwości – pracodawca uznał wypadek za wypadek przy pracy i takie ustalenia znajdują się w obu protokołach powypadkowych. Uznanie to nie budzi wątpliwości Sądu. Wypadkiem przy pracy jest bowiem nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Wszystkie te okoliczności w przedmiotowej sprawie wystąpiły, a nadto- nie było to przedmiotem sporu, mimo treści odpowiedzi na pozew.

W niniejszym postępowaniu sporne było, jakie były przyczyny wypadku, a w szczególności, czy powód przyczynił się do wypadku ze względu na niedostateczną koncentrację, na nieprawidłowe zachowanie się spowodowane zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem oraz ze względu na niezachowanie należytej ostrożności.

Powód żądał sprostowania protokołu w punkcie 5 poprzez wpisanie stwierdzenia, że pracownik nie przyczynił się do wypadku przy j wykreślenie pozycji 225,226 oraz wykreślenia stwierdzenia, iż pracownik nie zachował odpowiedniej ostrożności podczas wejścia do magazynu płyt.

Punkt 5 protokołu dotyczy przyczyn wypadku. W punkcie tym powinno być uwzględnione w szczególności:

- 1) określenie przyczyn wypadku przy pracy z rozróżnieniem przyczyn o charakterze: technicznym, organizacyjnym i ludzkim;
- 2) naruszenie przez pracodawcę przepisów prawa pracy oraz przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (przepisy Działu X k.p. i przepisy wykonawcze do k.p., a także inne przepisy dotyczące bezpieczeństwa pracy);
- 3) ustalenie czy wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez poszkodowanego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub skutek rażącego niedbalstwa.

Żądania powoda były uzasadnione.

Zdaniem Sądu błędne jest wskazanie jako przyczyny wypadku nieprawidłowego zachowania się pracownika spowodowanego niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności i nieprawidłowego zachowanie się pracownika spowodowanego zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem.

Jak ustalono w toku postępowania dowodowego, powód szedł drogą do magazynu płytek, był skoncentrowany, nic go nie rozpraszało, nie zajmował się rozmową telefoniczną, nie czytał dokumentów, nie miał nic w rękach. Jedyną przyczyną jego upadku i wypadku przy pracy były znaczne nierówności chodnika, w którym dziury osiągały głębokość do 8 cm. Z postępowania dowodowego wynikają istotne zaniedbania pracodawcy. Sąd uznał, że to pracodawca nie zapewnił pracownikowi właściwych warunków pracy, takich jak bezpieczny ciąg komunikacyjny pomiędzy budynkami i to była wyłączna przyczyna wypadku przy pracy.

Trudno również przyjąć, że pracownik niewłaściwie zareagował na wypadek (nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem). Powód upadając podparł się ręką – jest to zachowanie naturalne i odruchowe, a strona pozwana nie wykazała, z jakich przyczyn to zachowanie miało być nieprawidłowe i w jaki inny prawidłowy sposób powód miał się zachować. Gdyby strona pozwana zamontowała barierki ochronne wzdłuż chodnika, po którym szedł powód, do wypadku by nie doszło, ponieważ powód mógłby się ich złapać lub oprzeć się o barierki w momencie utraty równowagi.

Także okoliczność wskazana w punkcie 5 protokołu jako niezachowanie przez pracownika odpowiedniej ostrożności wymagała sprostowania. Należyta ostrożność obowiązująca przy przechodzeniu z jednego do innego budynku na terenie zakładu przy świadomości, że podłoże jest w złym stanie, winna polegać w ocenie sądu na skupieniu się a drodze, na niezajmowaniu się równocześnie innymi czynnościami. Powód w taki właśnie sposób zachowywał się w chwili zdarzenia. Nie sposób ustalić, jakiego innego rodzaju ostrożność pracownik powinien zachować, skoro ustalono, że pracownik szedł skoncentrowany, niczym nie rozproszony, nie był zajęty żadną inną czynnością. Strona pozwana nie wykazała, że pracownik nie zachował należytej ostrożności. Fakt przyczynienia się powoda do szkody poprzez brak koncentracji nie został ustalony w toku postępowania.

W związku z powyższym Sąd sprostował protokół w punkcie 5, w ten sposób, że wykreślił wskazane jako przyczyny wypadku: 225 nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności, 226 nieprawidłowe zachowanie się spowodowane zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem. Wykreślił wskazane jako wyłączna przyczyna wypadku stwierdzenie „pracownik nie zachował odpowiedniej ostrożności podczas wejścia do magazynu płyt uszczelnkarskich – opisana droga jest terenem codziennego przejścia pracownika magazynu” i w tym miejscu wpisuje słowa pracownik nie przyczynił się do wypadku przy pracy.

W związku z uwzględnieniem powództwa w całości Sąd w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. obciążył stronę pozwaną kosztami sądowymi, tj. opłatą, od uiszczenia której powód był zwolniony. Strona pozwana proces przegrała w całości i w związku z tym na zasadzie wynikającej z treści art. 98 § 1 k.p.c. i art. 113 ust. 1 u.o.k.s.c. opłata sądowa,

od której powód był zwolniony, podlegała zasądzeniu od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa. Przedmiotowa sprawa jest sprawą o charakterze niemajątkowym, a należna opłata jest opłatą minimalną i wynosi 30 zł.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.